

Bosnian Newspapers and Television Stations

Bosnian transcript in Latin:

Tada sa radom počinje i Televizija Sarajevo, prvo u crno-bijeloj varijanti početkom sedamdesetih, da bi potom bila u koloru negdje već krajem sedamdesetih, kao neki naš, je li, nacionalni TV kanal unutar tadašnje Jugoslavije, što je bilo jako bitno jer su jedini veći televizijski centri u bivšoj Jugoslaviji bili u Zagrebu i u Beogradu, tako da smo mi, osim Zagreba i Beograda u to vrijeme, jedini imali lokalizovane vijesti. Također je ta, je li, televizijska produkcija, kao i muzička produkcija, bila jako bitna i njihove arhive idu unazad negdje do pedesetih prošlog vijeka, što je jako bitno za jednu državu kao što je Bosna i Hercegovina, koja je jako puno svojih arhiva i dokumenata izgubila u ratu. Od pisanih medija, kao što sam rekao, već sam spomenuo Oslobođenje, u toku rata se počeo izdavati i drugi dnevni list pod imenom Dnevni Avaz, koji je poznat kao manje kvalitetan, ali ima veći tiraž, što ja mislim da je interesantno.

Dakle, od štampanih medija, dnevnih listova, treba spomenuti još i Nezavisne novine iz Banja Luke, koje izlaze, jel', u Banja Luci, i pokrivaju većinom teritoriju Republike Srpske, gdje drže primat, i Dnevni list iz Mostara, koji pokriva jedan dio Hercegovine sa većinskim hrvatskim stanovništvom. Zašto spominjem Avaz, Nezavisne i Dnevni list? Zato što je politička situacija u Bosni i Hercegovini takva da ne postoji potpuno objektivni medij, tako da ako naiđete na jedan od ova tri navedena lista, ono što pročitate u njima trebate uzeti sa određenom dozom, je li, rezerve, pogotovo ako uzmete u obzir da je politička situacija u Bosni i Hercegovini vrlo komplikovana i za ljude iz Bosne i Hercegovine.

Od sedmičnih novina najpopularnije i najprodavanije su magazin Dani, koji je donedavno bio nezavistan, međutim, nedavno je kupljen od strane jednog konzorcija, tako da više nije nezavistan kao što je bio; i Slobodna Bosna, koja je dosta onako senzacionalistička, ali ima ponekad kvalitetnih političkih analiza. Od ostalih magazina, naravno da postoji i žuta štampa, tako da je po tiražu, što je vrlo interesantno, od sedmičnih listova najpopularniji i najprodavaniji magazin Ekspres, u kojem možete pročitati o tome, je li, šta su te sedmice jeli, pili, i gdje su bili i šta su radili, radile mnoge zvijezde turbofolk svijeta Bosne i Hercegovine i Balkana. Za jednu tako treš novinu, onaj, vrlo je interesantno da se jako dobro prodaje.

Ostali mediji... Televiziju sam već spomenuo kao Televiziju Sarajevo, ona se danas zove BHT, i trebala bi da bude servis u čitavoj Bosni i Hercegovini. Ona je zamišljena kao trojezični medij sa dva pisma, ćirilicom i latinicom, i trude se da budu što je više moguće objektivni. Poprilično su profesionalni, s obzirom da je većina kadra prošla obuku na BBC-u, što se ne može reći za većinu ostalih TV stanica u Bosni i Hercegovini. Od ovih kvalitetnijih, nazovimo ih, možemo... Treba spomenuti Federalnu televiziju, koja je također servis unutar našeg entiteta, tj. Federacije Bosne i Hercegovine, koja je

poprilično kvalitetna, kako u političkom i informativnom programu, tako i u ostalim programima, mada mnogi tvrde da postoje neki lobiji unutar njih. Treba spomenuti RTRS, tj. Radio Televiziju Republike Srpske, koja je, je li, servis ovog drugog entiteta, Republike Srpske, koja je također pod čestim optužbama da je pod kontrolom vladajuće stranke u Republici Srpskoj. Kao što sam već rekao, politika i mediji su jako povezani u Bosni i Hercegovini, i ako budete u kontaktu sa bilo kojim spomenutim medijem, budite oprezni.

Bosnian transcript in Cyrillic:

Тада са радом почиње и Телевизија Сарајево, прво у црно-бијелој варијанти почетком седамдесетих, да би потом била у колору негдје већ крајем седамдесетих, као неки наш, је ли, национални ТВ канал унутар тадашње Југославије, што је било јако битно јер су једини већи телевизијски центри у бившој Југославији били у Загребу и у Београду, тако да смо ми, осим Загреба и Београда у то вријеме, једини имали локализоване вијести. Такођер је та, је ли, телевизијска продукција, као и музичка продукција, била јако битна и њихове архиве иду уназад негдје до педесетих прошлог вијека, што је јако битно за једну државу као што је Босна и Херцеговина, која је јако пуно својих архива и докумената изгубила у рату. Од писаних медија, као што сам рекао, већ сам споменуо Ослобођење, у току рата се почео издавати и други дневни лист под именом Дневни Аваз, који је познат као мање квалитетан, али има већи тираж, што ја мислим да је интересантно.

Дакле, од штампаних медија, дневних листова, треба споменути још и Независне новине из Бања Луке, које излазе, јел', у Бања Луци, и покривају већином територију Републике Српске, гдје држе примат, и Дневни лист из Мостара, који покрива један дио Херцеговине са већинским хрватским становништвом. Зашто спомињем Аваз, Независне и Дневни лист? Зато што је политичка ситуација у Босни и Херцеговини таква да не постоји потпуно објективан медиј, тако да ако наиђете на један од ова три наведена листа, оно што прочитате у њима требате узети са одређеном дозом, је ли, резерве, поготово ако узмете у обзир да је политичка ситуација у Босни и Херцеговини врло компликована и за људе из Босне и Херцеговине.

Од седмичних новина најпопуларније и најпродаваније су магазин Дани, који је донедавно био независтан, међутим, недавно је купљен од стране једног конзорција, тако да више није независтан као што је био; и Слободна Босна, која је доста онако сензационалистичка, али има понекад квалитетних политичких анализа. Од осталих магазина, наравно да постоји и жута штампа, тако да је по тиражу, што је врло интересантно, од седмичних листова најпопуларнији и најпродаванији магазин Експрес, у којем можете прочитати о томе, је ли, шта су те седмице јели, пили, и гдје су били и шта су радили, радиле многе звијезде турбофолк свијета Босне и Херцеговине и Балкана. За једну тако треш новину, онај, врло је интересантно да се јако добро продаје.

Остали медији... Телевизију сам већ споменуо као Телевизију Сарајево, она се данас зове БХТ, и требала би да буде сервис у читавој Босни и Херцеговини. Она је замишљена као тројезични медиј са два писма, ћирилицом и латиницом, и труде се да буду што је више могуће објективни. Поприлично су професионални, с обзиром да је већина кадра прошла обуку на ББЦ-у, што се не може рећи за већину осталих ТВ станица у Босни и Херцеговини. Од ових квалитетнијих, назовимо их, можемо... Треба споменути Федералну телевизију, која је такођер сервис унутар нашег ентитета, тј. Федерације Босне и Херцеговине, која је поприлично квалитетна, како у политичком и информативном програму, тако и у осталим програмима, мада многи тврде да постоје неки лобији унутар њих. Треба споменути РТРС, тј. Радио Телевизију Републике Српске, која је, је ли, сервис овог другог ентитета, Републике Српске, која је такођер под честим оптужбама да је под контролом владајуће странке у Републици Српској. Као што сам већ рекао, политика и медији су јако повезани у Босни и Херцеговини, и ако будете у контакту са било којим споменутиим медијем, будите опрезни.

English translation:

TV Sarajevo was the first TV channel [in Bosnia and Herzegovina]. It first aired in black-and-white in the seventies and then began airing in color sometime in the late eighties. It was our own, national TV channel within Yugoslavia, which was very important because the only major television centers at the time in the former Yugoslavia were located in Zagreb and Belgrade, so we were the only ones other than Zagreb and Belgrade to have localized news. Also, its TV production, as well as music production, was very important, and their archives go back to the fifties. This is significant for a country like Bosnia and Herzegovina, which lost a majority of its archives and documents during the war. When it comes to printed media, in addition to the aforementioned *Oslobođenje*, another daily newspaper was founded during the war, called *Dnevni Avaz*. It's known for its lower quality but larger sales, which I think is interesting to note.

So, in terms of printed media, I should also mention *Nezavisne novine* from Banja Luka, which is printed in Banja Luka and mostly covers the territory of the Republika Srpska¹, where it is dominant, and *Dnevni list* from Mostar, which covers one part of Herzegovina² with a Bosnian Croat majority. Why am I mentioning *Avaz*, *Nezavisne* and

---

¹ After the signing of the Dayton Peace Accord, Bosnia and Herzegovina was administratively divided into two entities: the Federation of Bosnia and Herzegovina, which spreads across 51% of the territory, and the Republika Srpska, which covers 49% of the territory. It might be important to note that there are no physical borders between the two entities.

² The terms "Bosnia" and "Herzegovina" are purely a regional distinction. Neither Bosnia nor Herzegovina have any precisely defined borders of their own within the country, although it is generally accepted that the border between Bosnia and Herzegovina is defined by the canton boundaries of the Herzegovina-Neretva Canton to the east and the cities of Gornji Vakuf and Uskoplje to the north. Herzegovina is thus the southern part of the country. It might be interesting to note that the country was simply called "Bosnia" (without Herzegovina) until the Austro-Hungarian occupation at the end of the nineteenth century. A citizen of Bosnia and Herzegovina will most likely be referred to as a "Bosnian", while they might identify as a "Herzegovinian" if they or their family originate from the area.

Dnevni list? Because the political situation in Bosnia and Herzegovina is such that there is no entirely objective news outlet. So if you come across one of these three newspapers, please take what you read with a certain amount of reserve, especially if you take into account that the political situation in Bosnia and Herzegovina is very complicated [to understand] even for people from Bosnia and Herzegovina.

Dani magazine is the most popular weekly. It was independent until recently, when it was purchased by a consortium, so it is no longer as reliable as it was before. *Slobodna Bosna* is another popular magazine. It is sensationalist, but sometimes it publishes good political analyses. When it comes to other magazines, we of course also have tabloids, so the best-selling weekly is the *Ekspres* magazine. There you can read about, for example, what the stars of the Bosnian-Herzegovinian and Balkan world of *turbofolk*³ ate, drank, where they were and what they did. For such a trashy magazine, it's interesting that it sells so well.

Other media... I already referred to [the national] television [channel] as *TV Sarajevo*; it's now called *BHT*, and it's a public service channel for all of Bosnia and Herzegovina. It's a trilingual⁴ news outlet using two alphabets, both Cyrillic and Latin, and it's trying to be as objective as possible. It is quite professional, given how most of their staff was trained by the BBC, which can't be said for most other TV stations in Bosnia and Herzegovina. When it comes to the better ones, if we could call them that... I should also mention *Federalna televizija*, which is also a public service channel for our entity, the Federation of Bosnia and Herzegovina. It's fairly professional when it comes to their political and news programs, as well as other programs, although there are claims of certain lobbies within. I should also mention *RTRS*, or *Radio televizija Republike Srpske*, which serves as the public service channel of the other entity, the Republika Srpska. It's also often accused of being under the control of the ruling party in the Republika Srpska. Like I said, politics and media are closely connected in Bosnia and Herzegovina, and if you ever come across any of the aforementioned media, remain cautious.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

---

³ *Turbofolk*: a hybrid of traditional folk and modern electronic music which became popular in Serbia and neighboring countries in the early 1990s.

⁴ There are three official languages in Bosnia and Herzegovina: Bosnian, Croatian and Serbian. It should be noted that they are highly similar to the point where they are closer to being dialects of the same language, rather than different languages. This distinction is essentially political, as it allows for parity of all three constituent peoples (Bosniaks, Croats and Serbs, respectively).

